

■ Εὐαγγελισμός τῆς Θεοτόκου

Ἡ ἀύγῃ τοῦ Μυστηρίου τῆς σωτηρίας*

«Ἄν θέλουμε νὰ ζεῖ πράγματι ὁ Χριστὸς
μέσα μας μυστικά, ἄλλος τρόπος δὲν ὑπάρχει
παρὰ νὰ μετέχουμε στὴν ταπεινὴ συγκατάθεση
τῆς Παναγίας μας»

Ἡ Ἑορτὴ τοῦ Εὐαγγελισμοῦ τὶς περισσότερες φορές πέφτει μέσα στὴν Σαρακοστή. Ἡ σύμπτωση αὐτὴ μπορεῖ νὰ φανεῖ τυχαία: ἐκεῖνοι ποὺ ὀργάνωσαν τὴν περίοδο αὐτὴ τοῦ λειτουργικοῦ χρόνου ἀπλῶς φρόντισαν, ὥστε ἡ Σύλληψη τοῦ Χριστοῦ, ἡ ἡμέρα τοῦ Εὐαγγελισμοῦ, νὰ τιμᾶται πάντα ἐννέα μῆνες πρὶν ἀπὸ τὴν Γέννησή Του, χωρὶς νὰ ἔχουν ἐπιδιώξει σκοπίμως νὰ συμπίπτει μὲ τὴν Μεγάλῃ Τεσσαρακοστή.

Ὡστόσο «τὸ τυχαῖο», ὅπως λέει ἓνας Χριστιανὸς συγγραφέας, «δὲν εἶναι πάρα τὸ ὄνομα τῆς Θεῖας Πρόνοιας, ὅταν αὐτὴ ταξιδεύει *incognito*». Καὶ πράγματι, ἡ παρουσία τῆς Ἑορτῆς τοῦ Εὐαγγελισμοῦ μέσα στὴν Σαρακοστή εἶναι ἔργο τῆς Πρόνοιας τοῦ Θεοῦ.

Ἔχει συμβάλει σὲ μεγάλο βαθμὸ στὸ νὰ παίρνει ἡ Σαρακοστή τὴν φωτεινὴ καὶ χαρούμενη αὐτὴ ἀτμόσφαιρα, στὴν ὁποία χρωστᾶ τὸ ἄλλο τῆς ὄνομα: «ἄνοιξη τῶν ψυχῶν».

Κυρίως δὲ ἔφερε στὴν Σαρακοστή τὸν Ἀκάθιστο Ὑμνο, ποὺ ψάλλεται μὲ ἐπισημότητα ὀλόκληρος μὲν τὴν

Παρασκευή τῆς Ε΄ Ἑβδομάδος, τμηματικά δὲ τὶς πρῶτες τέσσερις Παρασκευές μαζί με τὸ Ἀπόδειπνο.

Όλα αὐτὰ συμβάλλουν ἐξαιρετικά στὴν δημιουργία τῆς εὐλογημένης αὐτῆς ἀτμόσφαιρας.

Ἄν σκύψουμε στὸ περιεχόμενο τῆς Ἑορτῆς, θὰ δοῦμε πόσο ἡ παρουσία της μέσα στὴν Σαρακοστή μπορεῖ νὰ μᾶς βοηθήσει νὰ βαδίσουμε πρὸς τὸ Πάσχα, πρὸς τὴν μετοχή μας στὴν Ἀνάσταση, πόσο βαθιὰ ἐντάσσεται στὸ λειτουργικὸ πλαίσιο τῆς Σαρακοστῆς. **Μ**ᾶς ὀδηγεῖ πραγματι στὴν αὐγὴ τοῦ Μυστηρίου τῆς σωτηρίας μας, τὴν ὁποία ψάλλει τὸ Ἀπολυτίκιο τῆς ἡμέρας: «**Σ**ήμερον τῆς σωτηρίας ἡμῶν τὸ Κεφάλαιον καὶ τοῦ ἀπ' αἰῶνος Μυστηρίου ἢ φανέρωσις», δηλαδὴ τοῦ Μυστηρίου ἐκείνου ποῦ ὁ Θεὸς εἶχε συλλάβει πρὸ πάντων τῶν αἰῶνων γιὰ τὴν σωτηρία καὶ τὴν θέωσή μας, τοῦ Μυστηρίου τῆς ἀπειρης Φιλανθρωπίας, σύμφωνα με τὴν ὁποία ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ θὰ γινόταν ἄνθρωπος, ὥστε ὁ ἄνθρωπος νὰ γίνει θεός.

* * *

Ἑορτάζουμε λοιπὸν σήμερα τὴν **Ἐνσάρκωση τοῦ Λόγου**, τὴν ἔνωση τῶν δύο φύσεων, θείας καὶ ἀνθρώπινης, στὸ θεῖο Πρόσωπό Του. **Ἡ** ἀνθρώπινη φύση ποῦ προσέλαβε ὁ Χριστὸς ἀποτελοῦνταν, ὅπως καὶ ἡ δική μας, ἀπὸ ψυχὴ καὶ σῶμα. **Ἄ**λλὰ τὸ σῶμα αὐτὸ καὶ ἡ ψυχὴ δὲν σχημάτιζαν ἓνα ἀνθρώπινο πρόσωπο· **ἦ**ταν τὸ σῶμα καὶ ἡ ψυχὴ τοῦ **Προσώπου τοῦ Θεοῦ Λόγου**, ὁ Ὅποῖος ὑπῆρξε, πρὸ πάντων τῶν αἰῶνων, ἀποδέκτης τῆς σκέψης καὶ τοῦ θελήματος τοῦ Πατρὸς γιὰ ὅλη τὴν κτίστη.

Γι' αὐτὸ καὶ ἐνῶ ἐλάμβανε συγκεκριμένο σῶμα καὶ ψυχὴ, αὐτὰ μετὰ ὁποῖα Τὸν συναντοῦσαν οἱ σύγχρονοὶ Του στοὺς δρόμους τῆς Παλαιστίνης, **προσλάμβανε καὶ ὅλους ἐμᾶς μαζί Του**, ἔφερε ἐν Αὐτῷ, κατὰ κάποιον τρόπο, τὶς σκέψεις καὶ τὰ θελήματα τοῦ Πατρὸς Του γιὰ κάθε ἄνθρωπο, ἀπὸ τὴν ἀρχὴ μέχρι τὸ τέλος τοῦ κόσμου. **Ἔ**τσι, ἐν Αὐτῷ **περιείχετο ἐν δυνάμει ὀλόκληρη ἡ ἀνθρωπότητα.**

Ταυτόχρονα, ὅμως, ἡ Ἐνσάρκωσή Του ἦταν κατὰ κάποιον τρόπο *δυναμική*, δὲν εἶχε προσλάβει μιὰ ἀνθρώπινη φύση ἀόριστη, ἰδεατὴ, ἀλλὰ τὴν δική μας, τὴν ἀμαρτωλή, ποῦ ἐξ αἰτίας αὐτοῦ ὑπέκειτο στὸν πόνο καὶ στὸν θάνατο. **Ὁ** Ἴδιος ἦταν χωρὶς καμιά προσωπικὴ ἀμαρτία, ἢ Ἐνσάρκωσή Του, ὅμως, τὸν ὀδηγοῦσε στὸ νὰ πάρει πάνω Του ὅλες τὶς συνέπειες τῆς ἀμαρτίας τῶν ἀνθρώπων. **Κ**αὶ ἐπειδὴ ὁ Ἴδιος ἦταν ἀναμάρτητος, μεταμόρφωνε αὐτὸν τὸν πόνο καὶ αὐτὸν τὸν θάνατο, τὶς συνέπειες τῆς ἀμαρτίας, σὲ σημεῖα τῆς ἀγάπης Του γιὰ τὸν Πατέρα καὶ τοὺς ἀνθρώπους· ἔτσι θὰ κακατρόπωνε τὴν ἀμαρτία μετὰ τὴν Ἀνάστασή του καὶ τὴν φανέρωση τῆς δόξας τοῦ Θεοῦ.

Δεδομένου, όμως, ότι από την ημέρα της Σαρκώσεώς Του, την ημέρα του Εὐαγγελισμού, **μᾶς περιείχε ὅλους ἐν Αὐτῷ**, ἡμαστᾶσαν ὅλοι ἐμεῖς πού – ἐν δυνάμει ἐνωμένοι μαζί Του, ἐν Αὐτῷ – ἀκολουθούσαμε τὴν πορεία, ἡ ὁποία μέσα ἀπὸ τὸν πόνο καὶ τὸν θάνατο Τὸν ὀδηγοῦσε στὴν Ἀνάσταση.

Πρέπει, όμως, νὰ ἐπικυρώσουμε οἱ ἴδιοι προσωπικὰ καὶ ἐκούσια αὐτὴ τὴν μετοχή, ἡ ὁποία ἔχει ριζικὰ κατακτηθεῖ, καὶ πού πρέπει ὅμως νὰ ὀλοκληρωθεῖ, καθὼς προχωρεῖ ἀπὸ τὴν ἀμαρτωλότητα πρὸς τὴν δόξα.

Καὶ αὐτὸ καλούμαστε νὰ τὸ κάνουμε μετέχοντας στὰ Μυστήρια καὶ μὲ τὴν προσευχὴ καὶ τὶς ἐνάρετες πράξεις μας. **Καὶ** στὸ σημεῖο αὐτὸ ἐπανερχόμαστε στὴν Μεγάλῃ Τεσσαρακοστή.

* * *

Τί ἄλλο εἶναι πράγματι ἡ Μεγάλῃ Τεσσαρακοστή, ἂν ὄχι ἓνας *προνομιακὸς χρόνος* πού καθιέρωσε ἡ Ἐκκλησία, μιὰ περίοδος χάριτος, γιὰ νὰ ζήσουμε μαζί μὲ τὸν Χριστό, ἐν Αὐτῷ, τὴν πορεία Του πρὸς τὴν Ἀνάσταση, ὅπως ὑπῆρξε ὅλη Του ἡ ζωὴ, ἀπὸ τὴν Βηθλεὲμ καὶ τὴν Ναζαρέτ καὶ ἀπὸ τὴν Ἔρημο τῶν Πειρασμῶν;

Βλέπετε ὅτι, καθὼς ὁ Εὐαγγελισμὸς μᾶς ὑπενθυμίζει ὅλο τὸ Μυστήριον τῆς Ἐνανθρωπήσεως, μᾶς ἀποκαλύπτει καὶ τὸ νόημα τῆς Σαρακοστῆς μας καὶ ὅλο τὸν πνευματικὸ της πλοῦτο. **Εἶναι** κάτι πέρα ἀπὸ μιὰ ἀπλῆ περίοδο στερήσεων, ἐξαγνισμοῦ τῶν ἀμαρτιῶν πού σωρεύσαμε τὸν ὑπόλοιπο χρόνο. **Εἶναι** ἡ *προνομιακὴ στιγμή* τῆς ἐν Χριστῷ ζωῆς μας, ὁ «καιρὸς εὐπρόσδεκτος» γιὰ νὰ ζήσουμε ἐν Αὐτῷ ὅλο τὸ Μυστήριον τῆς Σωτηρίας, μέσα στὸ Φῶς τοῦ Πάσχα πού ἤδη φωταγωγεῖ μυστικὰ τὴν κάθε στιγμή μας.

Καὶ ἂν στὴν διάρκεια τῆς Σαρακοστῆς μᾶς ὑπενθυμίζεται μὲ ἔμφαση ὁ Εὐαγγελισμὸς τοῦ Ἀρχαγγέλου Γαβριὴλ στὴν Παρθένο Μαρία, αὐτὸ γίνεται γιὰ νὰ *βάλουμε τὰ δυνατὰ μας* νὰ προετοιμαστοῦμε γιὰ τὴν Ἀνάσταση, ὑπὸ τὴν προστασία τῆς Μητέρας τοῦ Θεοῦ· **διότι** ἂν, ὅπως ἔλεγα προηγουμένως, ὁ Θεὸς ἔγινε ἄνθρωπος γιὰ νὰ γίνει ὁ ἄνθρωπος Θεός, αὐτὸ κατορθώθηκε χάρις στὴν συγκατάθεση τῆς Θεοτόκου: «ἰδοὺ ἡ δούλη Κυρίου· γένοιτό μοι κατὰ τὸ ρῆμά σου» (Λουκ. α' 38). **Μὲ** αὐτὴ τὴν συναίνεση ἡ Μαρία ἔγινε Μητέρα τοῦ Θεοῦ καί, διὰ τοῦ Υἱοῦ Της καὶ Μητέρα δική μας, ἀφοῦ ἡ ἀνθρώπινη φύση Του περιείχε ὅλους ἐμᾶς.

Μὲ τὴν Σαρακοστή μας, ἐνῶ ἐπικυρώνουμε καὶ ἐπικαιροποιοῦμε τὴν μετοχή μας σὲ Αὐτόν, ἐπικυρώνουμε καὶ ἐπικαιροποιοῦμε καὶ τὴν ιδιότητά μας ὡς τέκνων τῆς Ἀειπαρθένου Θεοτόκου, ἐπωφελοῦμενοι ἔτσι κάθε στιγμή τῆς ζωῆς μας τῆς μεσιτείας καὶ τῆς μητρικῆς Της στοργῆς.

* * *

Ἄν θέλουμε νὰ ζεῖ πράγματι ὁ Χριστὸς μέσα μας μυστικά, ἄλλος τρόπος δὲν ὑπάρχει παρὰ νὰ μετέχουμε στὴν ταπεινὴ συγκατάθεση τῆς

Παναγίας μας: «ἰδοὺ ἡ δούλη Κυρίου... ἐπέβλεψεν ἐπὶ τὴν ταπείνωσιν τῆς δούλης αὐτοῦ» (Λουκ., α' 38, 48).

Πράγματι, ὁ Θεὸς μόνο στοὺς ταπεινοὺς ἀποκαλύπτεται καί, ἂν θέλωμε νὰ γευθοῦμε τὴν ἄφατη γλυκύτητα τῆς θείας Παρουσίας στὴν καρδιά μας, δὲν ὑπάρχει ἄλλος δρόμος ἀπὸ τὴν ταπείνωση.

**Δόξα στὴν Ἁγία Τριάδα,
ἡ ὁποία συνέλαβε καὶ ἐκπλήρωσε γιὰ χάρι μας
τὸ θαυμαστὸ αὐτὸ σχέδιο,
εἰς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν!**

(*) π. Πλακίδα Deseille, «Μυστικὴ Ἄνοδος», σελ. 219-224, ἐκδόσεις «Ἑαρ», Φεβρουάριος 2022. • Ἐπιμέλ. ἡμετ.